

Forslag

**Planprogram til
kommunedelplan oppvekst
2023-2033**

Lavangen kommune

Innhold:

Innledning	2
1. Bakgrunn for arbeidet	
1.1 Planprogram.....	4
1.2 Formålet med oppvekstplan.....	4
1.3 Programområde oppvekst	5
1.4 Hovedstrategi.....	5
2. Føringer for planarbeidet	
2.1 Nasjonale og regionale føringer.....	6
2.2 Lokale/kommunale føringer	6
2.3 Kommunen har.....	7
2.4 Kommunens utfordringer – stikkord.....	7
3. Fokusområder	
knyttet opp mot hovedstrategi og utfordringsbilde.....	7
4. Planprosess	
4.1 Organisering av arbeidet.....	8
4.2 Medvirkning.....	9
4.3 Framdriftsplan.....	10

Innledning:

Kommunens visjon er **Det gode liv mellom fjord og fjell**, og de vedtatte verdiene er **profesjonell, inkluderende og framtidsrettet**. De tjenestene vi leverer skal være forankret i våre verdier, og barn og unge skal ha en best mulig oppvekst i Lavangen.

Lavangen skal være en attraktiv kommune for barnefamilier, og at de som vokser opp her ønsker å bosette seg her.

Trygge og gode vilkår for oppvekst er et av samfunnets viktigste oppgaver. En god barndom gir et godt grunnlag for et best mulig liv som voksen. FNs barnekonvensjon er førende - og over norsk lov – for barns rettigheter. Rettighetene er forankret i fire hovedområder:

- Barn har rett til liv og helse
- Barn har rett til skolegang og utvikling
- Barn har rett til omsorg og beskyttelse
- Barn har rett til deltakelse og innflytelse.

Kommunens fokus på barn og unge er forankret i vedtatt samfunnsplan 2022-2033.

I samfunnsplanens *satsingsområde 2* "Fra barn til unge voksne" ha vi 19 områder som er sterkt førende for arbeidet med oppvekstplan

1. Bakgrunn for arbeidet

Om planprogram og kommunedelplan

I *Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2022-2032 og Kommunal planstrategi 2021-2024* er det vedtatt at det skal lages en kommunedelplan for oppvekst. Planen skal favne om "barn og unge generelt (barnevern dekkes interkommunalt), barnehage, skole – herunder voksenopplæring, Ástávuona giellagoahtie og Ástávuona mánáidgárdi".

Oppvekstplan er en kommunedelplan, og vil med det være en del av det overordnede plansystem i kommunen. I dette planprogrammet bruker vi arbeidstittelen *oppvekstplan*.

I hht vedtatt planstruktur skal kulturskole og bibliotek inngå i kommunedelplan for kultur, kulturminner, samisk tradisjon, idrett og friluftsliv. Vi velger å ta kulturskolen med i kommunedelplan for oppvekst fordi avdelingen er organisert i oppvekstetaten, og tilbudet er forankret i opplæringsloven. Biblioteket/skolebiblioteket – som har sine lokaler på skolen – tas også med i oppvekstplanen.

1.1 Planprogram

Alle kommuneplaner og reguleringsplaner som kan ha vesentlig virkning for miljø og samfunn skal varsles. Planoppstarten varsles ved at det lages et planprogram som grunnlag for planen (jf. PBL §4-1). Planprogrammet skal gjøre rede for:

- formålet med planarbeidet
- planprosessen med deltakere og frister
- opplegg for medvirkning til planarbeidet

Planprogrammet er en plan for planen. Vi skal legge til rette for en åpen planprosess som sikrer bred og hensiktsmessig medvirkning og involvering fra alle berørte parter.

Planprosessen skal følge prosessen fram til en ferdig plan som er godt forankret i hele kommunen.

Planprogrammet sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn med varsel om oppstart og kunngjøring av planarbeidet.

Etter høring skal planprogrammet ferdigstilles og vedtas av kommunestyret. Arbeidet med oppvekstplanen starter etter godkjenning av planprogrammet. Det er viktig å få med i planprogrammet alle elementer som skal være med i selve oppvekstplanen.

1.2 Formålet med oppvekstplan

I den offentlige barnehage og grunnskolen er det kommunestyret som er barnehage- og skoleeier, og kommunestyret har med det ansvar for at barnehage og skole følger de lover og regler som gjelder. Oppvekstplan er et politisk styringsverktøy som administrasjonen skal føle i sitt arbeid innenfor de ulike tjenesteområdene knyttet til oppvekst.

Kommunedelplan for oppvekst skal være en helhetlig tverrfaglig plan. Den skal definere mål og legge overordnede strategier og føringer for hvordan oppveksttilbudet for barn og unge i Lavangen skal være de neste 10 årene. Handlingsdelen bør rulleres hver kommunestyreperiode.

1.3 Programområde oppvekst

Følgende tjenester inngår:

- graviditet/fødsel
- foreldreveiledning
- barnehage med samisk avdeling
- grunnskole med elever fra 1.-10.trinn
- samisk språkopplæring for barn
- samisk språkopplæring for voksne
- kulturskole
- ungdomsbase
- skolehelsetjeneste/psykiatrisk sykepleier
- skolebibliotek
- voksenopplæring - kjøp av tjenester fra Sjøvegan vg. skole
- PPT - Pedagogisk -psykologisk tjeneste - *interkommunal avdeling i Salangen kommune*
- Astafjord barneverntjeneste - *interkommunal avdeling i Salangen kommune*
- BUP – Barne- og ungdomspsykiatri (*fylke/Sjøvegan*)

1.4 Hovedstrategi

Tidlig innsats handler om hjelp så tidlig som mulig i livet til et menneske. Utfordringer kan oppdages i de første leveårene eller senere. Ved tidlig innsats kan vi unngå at vanskeligheter blir unødvendig store eller at det følger flere utfordringer som kunne vært unngått.

St.meld. Nr. 21 (2016-2017) *Lærelyst - tidlig innsats og kvalitet i skolen* beskriver hvordan tidlig innsats må ligge til grunn for barnehage og skolens arbeid på alle områder. Enten det gjelder det pedagogiske arbeidet, læringsmiljøet eller barnas sosiale ferdigheter. På samme måte bør kommunen tilrettelegge for tidlig innsats i alle tjenester knyttet til oppvekst; fra første svangerskapskontroll til barnet når voksen alder.

2. Føringer for planarbeidet

2.1 Nasjonale og regionale føringer

[FNs Barnekonvensjon](#)

Lovverk knyttet til barn/barnevern/barnehage og skole

[Sjumilssteget](#)

[Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging..](#)

[Fylkesplan for Troms 2014-2025](#)

[Overordnet del - verdier og prinsipper for grunnopplæringen](#)

[Rammeplan for barnehager](#)

[Rammeplan SFO](#)

[Rammeplan for kulturskolen](#)

[Nasjonal bibliotekstrategi for skolebibliotekene](#)

[Kompetanseløftet 2022-2025 i spesialpedagogikk Troms og Finnmark](#)

[St. Meld 21 \(2016-2017\) Lærelyst - tidlig innsats og kvalitet](#)

2.2 Kommunale føringer og kunnskapsgrunnlag

[Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2033. Vedtatt av kst. 16.12.21.](#)

Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2022-2032 og

Kommunal planstrategi 2021-2024. Vedtatt av kst 25.03.21 sak 013/21.

Elevundersøkelser

UngData

Folkehelseoversikt

Oppvekstprofil

Brukerundersøkelse barnehage - (foreldre)

GSI – Grunnskoleinformasjon

BASIL – barnehageinformasjon

Elevresultat etter endt grunnskole

Årsplaner/årshjul

Andre aktuelle grunnlag/føringer

2.3 Lavangen kommune har:

Barnehage på Tennevoll med samisk avdeling
 Grunnskole på Tennevoll for 1.-10.trinn med flerbrukshall/svømmehall - på Tennevoll
 Kulturskole
 Kombinert folke- og skolebibliotek
 Ungdomsbase
 Aktive lag og foreninger
 Frivilligsentral/ungdomshus/grendehus

2.4 Kommunens utfordringer - stikkord

Færre innbyggere
 Flere eldre
 Færre barn
 Få arbeidsplasser
 Lav utdanning
 Barn i lavinntektsfamilier
 Barn som bor trangt
 Trang kommuneøkonomi

3. Fokusområder - knyttet opp mot hovedstrategi og utfordringsbilde i samfunnsplanen

I vedtatt samfunnsplan handler satsningsområde 2 på "Fra barn til unge voksne". Satsningsområdet har 19 punkter vi skal ha fokus på i arbeidet med oppvekstplanen.

Noen stikkord:

Relasjoner
 Fysisk og psykisk helse
 Læring og trivsel
 Kultur og fritid
 Tverrfaglig samhandling

FNs barnekonvensjon:

Barnekonvensjonen står over norsk lov og den skal brukes aktivt av saksbehandlere på tvers i organisasjoner som behandler saker som gjelder barn og unge. Statsforvalter i Troms og Finnmark har gitt strategien navnet Sjumilssteget. Dette er de sju stegene:

Steg 1: Medbestemmelse

Alle barn har en generell rett til å bli hørt og deres synspunkter skal tas med i vurderingen ut fra barnets alder og modenhet. Dette gjelder også i enkeltsaker der for eksempel kommunen behandler en sak som direkte angår barnet.

[Artikkel 12 – Barnets rett til å gi uttrykk for sin mening](#)

Steg 2: God omsorg

Barnets foreldre har rett og plikt til å sørge for barnas oppdragelse og utvikling. Offentlige myndigheter skal bistå foreldrene for å sikre at barna får god omsorg.

[Artikkel 18 – Oppdragelse og oppfostring](#)

[Artikkel 26 – Sosial sikkerhet](#)

[Artikkel 27 – Levestandard](#)

Steg 3: Særskilt vern og støtte

Alle barn som ikke kan bo i sitt familiemiljø har rett til særlig beskyttelse og et alternativt omsorgstilbud.

[Artikkel 20 – Foreldreløse barn](#)

Steg 4: Vern mot overgrep

Alle barn som bor hjemme, skal ha rett til samfunnets beskyttelse mot vold og overgrep. Dette innebærer ordninger som sikrer nødvendig støtte til barnet og omsorgshaver, samt ordninger som sikrer forebygging, behandling og evt. behandling av saker i retten.

[Artikkel 19 – Forebygging av misbruk](#)

Steg 5: Fullverdig liv

Alle barn som har nedsatt funksjonsevne, har rett til særlig omsorg og et fullverdig og anstendig liv. Tilbud skal innrettes slik at barna får adgang til tiltak som må til for å fremme sosial integrering og personlig utvikling.

[Artikkel 23 – Funksjonshemmede barn](#)

Steg 6: God helse

Alle barn har rett til den høyest oppnåelige helsestandard og behandlingstilbud og rehabilitering. Det skal treffes særlige tiltak for å sikre dette ved å sikre nødvendig helsehjelp og helseomsorg og ved ulike forebyggende tiltak med vekt på primærhelsetjenesten.

[Artikkel 24 – Helse](#)

Steg 7: God utdanning

Alle barn har rett til obligatorisk og gratis grunntidning. Videregående utdanning skal gjøres tilgjengelig og oppnåelig for ethvert barn. Høyere utdanning skal gjøres tilgjengelig og oppnåelig på grunnlag av den enkeltes evner. Barnas utdanning skal ta hensyn til barnets personlighet, respekt for menneskerettighetene, respekt for foreldrene. Utdanningen skal også forberede barnet på et ansvarlig liv i et fritt samfunn.

[Artikkel 28 – Utdanning](#)

[Artikkel 29 – Utdanningens formål](#)

[Artikkel 30 – Kulturelle, religiøse og språklige rettigheter](#)

[Artikkel 31 – Hvile og fritid](#)

4. Planprosessen

4.1 Organisering av arbeidet

Politisk styringsorgan

Politisk styringsgruppe for planarbeidet er levekårsutvalget.

Utvalget har hovedansvaret for planer som gjelder programområdet, og ansvar for å følge prosessen til ferdig plan. Kommunestyre gjør endelig vedtak.

Administrativ styringsgruppe

Lederforum vil følge planprosessen og sørge for at den har framdrift i henhold til kommunal planstrategi og videre utviklingsbehov.

Planarbeidets arbeidsgruppe

Oppvekstkoordinator

Lavangen skole v/ rektor

Lauvmakken barnehage v/ styrer

Ástávuona giellagoahdie v/ daglig leder

Biblioteksjef/rådgiver

Ytterligere ressurser vil hentes inn etter behov, og det kan inviteres til temamøter, arbeidsmøter(workshops) og utvikling av kunnskapsgrunnlaget for planen.

TEFBUL (Tverrfaglig forum for barn og unge i Lavangen) skal brukes i arbeidet med planen.

Her er både helsesykepleier/skolehelsetjenesten, PPT, NAV og Astafjord barneverntjeneste representert.

4.2 Medvirkning

Lovmessig krav og føringer

Vi har et ansvar for å legge til rette for medvirkning - spesielt fra berørte grupper. Krav til medvirkning i planprosesser er beskrevet i plan- og bygningsloven §5-1. Kravet utdypes nærmere i [PBL §4-1, samt §11-1 til 11-5](#). Forslag til planprogram og videre planforslag skal legges ut til offentlig høring og ettersyn.

Åpne planprosesser er viktig for å motivere til engasjement og eierskap i politikk og planlegging. Involvering i planarbeid sikrer samtidig kvalitet i plan- og beslutningsgrunnlaget.

Tidlig medvirkning kan - og bør - sikre bredden i kunnskapsgrunnlaget, som igjen får mulighet til å utvikles og styrkes gjennom planprosessen, samtidig som de gir et mer nyansert og helhetlig kunnskapsgrunnlag.

Barn og unges stemmer i planarbeidet

Kommunen har et særlig ansvar for å sikre medvirkning. Spesielt barn og unge skal tas med på råd. Grupper og interesser som ikke kan delta direkte skal sikres gode muligheter på andre måter (jf. PBL §5-1). Kommunen v/ arbeidsgruppa skal i planleggingen involvere aktører som har ansvaret for å ivareta ulike gruppers interesser.

Involveres:

- våre rådgivende råd
- foreldrerådets arbeidsutvalg i skolen
- foreldrerådets arbeidsutvalg i barnehagen
- samarbeidsutvalg
- ansatte i barnehage, skole, kulturskole og SFO
- øvrige kommunale/interkommunale tjenester
- tillitsvalgte
- frivillige lag og foreninger

Viktige rammer for aktiv medvirkning

Arbeidet med medvirkning skal ha klare rammer for opplegget. Bruk av ulike verktøy og metoder gjøres tydelig gjennom avklaring av forventinger – i forhold til mål og hensikt, tidsbruk og omfang. Deltakerne skal ha tydelig klarhet i hva de bidrar til, og hva de kan forvente å få ut av sin deltakelse. Dette er spesielt viktig i forhold til barn og unge, og deres medvirkningskompetanse. Bruk av metoder og verktøy må være fleksibelt. Kommunen bør tilrettelegge for en elektronisk presentasjon og dialog i alle faser

4.3 Framdriftsplan

Framdrift <u>planprogram</u>:	Tidspunkt /ca. periode:
Vedtak i levekårsutvalget. Varsle planoppstart med forslag til planprogram.	28.09.22
Høring av planprogrammet	6 uker
Behandling av innspill og fastsetting/vedtak av planprogram	<i>Levekårsutvalget og kommunestyret</i> Senest desember 2022
Framdrift <u>oppvekstplan</u>:	
Oppvekstplanen skrives - prosess med involvering og medvirkning. Lage utkast til plan.	Januar - april 2023
Planforslaget til behandling i levekår og evt. kommunestyret?	Før sommerferien 2023
Høringsperiode	
Utarbeide planforslag med ferdigstillelse	
Planforslaget til behandling i levekår	Tidlig høst 2023
Kommunestyrets vedtak	Senest desember 2023

